

11.5.2015

YM59/04/2015

Maa- ja metsätalousministeriö

Viite
Hänvisning

MMM:n kirje 2.4.2015 Dnro MMM022:00/2008

Asia
Ärende

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN LAUSUNTO KALASTUSASETUKSEN MUUTOKSESTA

Ympäristöministeriö pitää kalastuslain uudistusta erittäin tärkeänä lainsäädäntöhankkeena ja pitää tärkeänä että tulevassa valtioneuvoston kalastusasetuksessa noudatetaan laissa esitettyjä keskeisiä linjauksia, kuten vastuusta huolehtia luonnosta ja sen monimuotoisuudesta.

Ympäristöministeriö katsoo, että asetusluonnoksessa on [suhteellisen] hyvin pyritty toteuttamaan näitä tavoitteita esimerkiksi nostamalla joidenkin uhanalaisten lajien/kantojen alamittoja, ottamalla käyttöön eväleikkausvelvoitteet istutettaville lohille, taimenille ja järvilohille sekä säätämällä saalisikiintiöistä. Samoin tiettyjen uhanalaisten lajien/kantojen täysrauhoitusta on laissa esitettyjen luonnon monimuotoisuutta tukevien tavoitteiden mukainen.

Asetusluonnoksen perusteluissa todetaan, että tarkemmat sääntelyesitykset esitetään ensiksi käyttö- ja hoitosuunnitelmissa ja näiden pohjalta voidaan tehdä muutoksia asetukseen. Ympäristöministeriö pitää hyvän ajatusta, että sääntelytoimenpiteet tehtäisiin alueellisissa käyttö- ja hoitosuunnitelmissa. Tällöin voidaan tehdä täsmällisempiä toimenpiteitä ja sitouttaa myös alueelliset toimijat paremmin näihin toimenpiteiden toteuttamisiin. Samanaikaisesti tulee varmistaa, että näitä käyttö- ja hoitosuunnitelmia laaditaan ja että ne täyttäisivät tietyt minimivaatimukset ja olisivat vertailukelpoisia toistensa kanssa. Ministeriö esittääkin, että maa- ja metsätalousministeriö antaisi samanaikaisesti myös ministeriön asetuksen, jossa lain 36 §:n 3 momentin nojalla säädettäisiin tarkemmin käyttö- ja hoitosuunnitelmiin sisällytettävistä seikoista.

Valitettavana ympäristöministeriö pitää sitä, että asetusluonnoksessa ei ole määritetty kalastuslain 56 §:n mahdollistamia saaliin ylämittoja. Lausunnossaan uuden kalastuslain valmisteluvaiheessa ympäristöministeriö on todennut, että " Mahdollisuus säätää kalojen yläpyyntimitasta on kalalajien- ja kantojen lisääntymisen turvaamisen kannalta hyvä lisä aläpyyntimittojen lisäksi". Näin ollen ministeriö katsoo, että ylämitat tulisi alamittojen lisäksi määritellä tässä asetuksessa esitettyjen lajien osalta.

Asetusluonnoksen pykäläkohtaisessa tarkastelussa ympäristöministeriö esittää seuraavia muutoksia, lisäyksiä ja huomioita:

1 luku Saalista koskevat määräykset

1§ Kalojen rauhoittaminen

Pykälän 2 momentin kohdalla ympäristöministeriö esittää että rasvaevällisen taimenen rauhoituksen tulisi alkaa viimeistään 2018 alusta alkaen. Rauhoituksen aikaistaminen tulisi koskea etenkin meritaimenta, jonka kaikki kannat ovat äärimmäisen uhanalaisia. Tällä tavoiteajalla voitaisiin myös paremmin saavuttaa merenhoitosuunnitelmassa esitetyt tavoitteet hyvän tilan saavuttamisesta meritaimen osalta.

2§ Kalojen sallitut pyyntimitat

Lain 56§ 1 momentin mukaan kalalajeille voidaan säätää ala- ja ylämitat, jotka pykälän 3 momentin mukaan säädetään asetuksella. Asetusluonnoksessa ei ole kuitenkaan esitetty yhdenkään kalalajien osalta ylämittoja. Ylämittojen puuttumista ei ole myöskään perusteltu perustelutekstissä.

Ympäristöministeriö ehdottaa naaraslohille ylämitaksi 100 senttimetriä ja kuhalle 65 senttimetriä. Näiden avulla voidaan kyseiset kalakannat pitää geneettisesti elinvoimaisina ja monimuotoisiin kalakantoihin kuuluvat myös suuret yksilöt.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan osalta lohen alamittaa tulisi nostaa myös 65 senttimetriin ja ainakin 60 senttimetriin, jotta varmistetaan yksilöiden pääsy kudulle. Erilainen alamitta vaikeuttaa verkkokalastuksen säätelyä.

Pykälän 1 momentin 3 kohdan osalta järvitaimenen alamittaa tulisi nostaa 65 senttimetriin leveysasteen 67°00'N pohjoispuolella, jotta suurin osa sukukypsistä yksilöistä pääsisi kudulle.

Pykälän 1 momentin 4 kohdan osalta rasvaevätön taimen tulisi myös nostaa ainakin 60 senttiin, jotta varmistetaan sukukypsien yksilöiden pääsy kudulle.

Pykälän 1 momentin 5 kohdan osalta kuhan alamittaa tulisi nostaa huomattavasti nopeampaa tahtiin siten, että vuoteen 2019 mennessä alamitta olisi 45senttimetriä.

Pykälän 2 momentin 2 kohdan osalta purossa tai lammessa elävien taimenien alamittaa tulee nostaa 20 senttimetristä 30 senttimetriin. Alamitan nostaminen varmistaisi osaltaan näiden viime vuosikymmeninä voimakkaasti pienentyneiden ja vähentyneiden taimenkantojen elpymisen. Samoin alamitan nostaminen varmistaisi sukukypsien yksilöiden pääsyn kudulle, koska yksilöt tulevat sukukypsiksi yleensä 3-5-vuotiaina ja 25–30 senttimetrin pituisina.

3§ ELY-keskuksen oikeus määrätä pyyntimitoista

Ympäristöministeriö kannattaa sitä, että ELY-keskuksilla on mahdollisuus määrätä asetuksessa määrättyistä pyyntimitoista korkeintaan 10 % poikkeavat mitat. Poikkeaminen koskee nähtävästi ainoastaan asetuksessa määriteltyjä alamittoja. Pykälän perusteluista ei käy selvästi ilmi onko ELY -keskuksella mahdollisuutta määrätä myös lajien ylämitoista. Nähtävästi tämä mahdollisuus sisältyy ainoastaan niitä lajien kohdalla, joiden pyyntimittoja ei ole säädetty asetuksella. Tätä asiaa olisi hyvä selvittää perusteluteksteissä.

3 luku Vaelluskaloja koskevat määräykset

12§ Verkkokalastusta koskevat määräykset

Ympäristöministeriö on todennut jo aikaisemmissa lausunnoissaan, että se pitää siikaverkon 43 mm silmäkokoa riittämättömänä ja kannattaa 45 mm silmäkokoa, jolla turvattaisiin sukukypsien vael-

lussiikojen pääsy kudulle. Asetusluonnoksen perusteluteksteissä todetaan, että meneillään olevan tutkimusohjelman tuloksien perusteella arvioidaan nykyisten määräysten vaikutuksia ja tämän mukaisesti pitäisi olla myös valmius jos tutkimukset niin osoittavat, nostaa silmäkokoja 45 mm:iin.

Kansliapäällikkö

Hannele Pokka

Neuvotteleva virkamies

Penina Blankett

Tiedoksi: Ympäristöministeriön osastot ja yksiköt
ELY -keskukset
Suomen ympäristökeskus
Metsähallitus
Suomen luonnonsuojeluliitto
WWF- Suomi

